სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი“

საქმიანობის ანგარიში

2021 წელი

საქმიანობის ძირითადი მიმართულებები

- საბალანსო ელექტროენერგიით ვაჭრობა
- გარანტირებული სიმძლავრით ვაჭრობა
- ელექტროენერგიის იმპორტ-ექსპორტი
- ახალი ელექტროსადგურების მშენებლობის ხელშეწყობა
- აღრიცხვის კონტროლი

საბალანსო ელექტროენერგიით ვაჭრობა

- საბალანსო ელექტროენერგიით ვაჭრობა ესკოს საქმიანობის ერთ-ერთ ძირითად მიმართულებად რჩება.
- 2021 წელს საბალანსო ელექტროენერგიის წილმა საბითუმო ვაჭრობაში შეადგინა 24%.

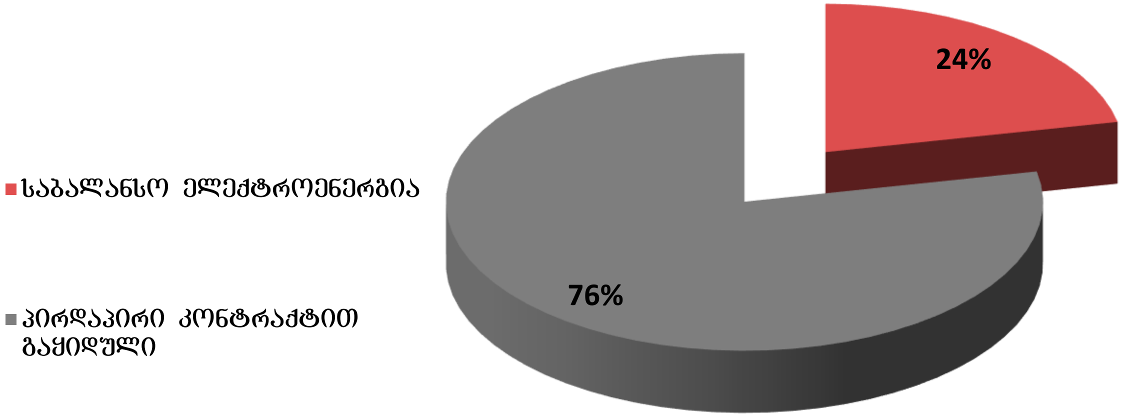

ᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝᲔᲜᲔᲠᲒᲘᲘᲡ ᲛᲝᲛᲬᲝᲓᲔᲑᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲝᲑᲐ ᲡᲐᲑᲐᲚᲐᲜᲡᲝ ᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝᲔᲜᲔᲠᲒᲘᲘᲡ ᲤᲝᲠᲛᲘᲠᲔᲑᲐᲨᲘ

ᲡᲐᲑᲐᲚᲐᲜᲡᲝ ᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝᲔᲜᲔᲠᲒᲘᲘᲡ ᲒᲐᲛᲧᲘᲓᲕᲔᲚᲔᲑᲘᲡ ᲠᲐᲝᲓᲔᲜᲝᲑᲠᲘᲕᲘ ᲛᲐᲩᲕᲔᲜᲔᲑᲚᲔᲑᲘ ᲓᲐ ᲛᲐᲗᲘ ᲬᲘᲚᲝᲑᲠᲘᲕᲘ ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲝᲑᲐ 2021 ᲬᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲝᲪᲔᲛᲣᲚᲘᲐ ᲪᲮᲠᲘᲚᲨᲘ.

ელექტროენერგიის გამყიდველები	2021 წელი	
	კვტ.სთ	წილი %
ჰიდროელექტროსადგური	1 811 817 780,2	52%
თბოელექტროსადგური	820 184 587,3	24%
ქართლის ქარის ელექტროსადგური	83 273 680,0	2%
იმპორტიორი	757 560 992,7	22%
ჯამი	3 472 837 040,2	100%

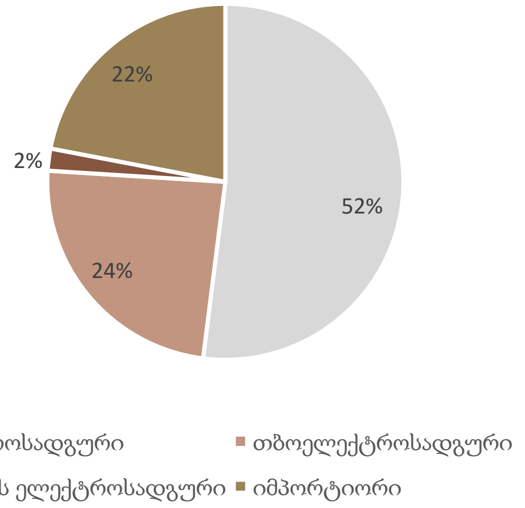

კვალიფიციური საწარმოების მონაწილეობა საბალანსო ელექტროენერგიის შესყიდვაში

- 2021 წელს, ესკო-დან საბალანსო ელექტროენერგიის მყიდველები ძირითადად იყვნენ გამანაწილებელი ენერგოკომპანიები და პირდაპირი მომხმარებლები. ასევე, 2021 წელს, ტრანზიტის უზრუნველყოფის მიზნით, დანაკარგების შესყიდვა მოხდა დისპეტჩერიზაციის ლიცენზიატის მიერ, რომლის წილმაც, საბალანსო ელექტროენერგიის შესყიდვაში 0,6% შეადგინა.
- საბალანსო ელექტროენერგიის მყიდველების წილობრივი მონაწილეობა ამ პერიოდისათვის მოცემულია ცხრილში.

ელექტროენერგიის მყიდველები	2021 წელი	
	კვტ.სთ	წილი %
უნივერსალური მომსახურების მიმწოდებელი	41 369 743,8	1,2%
საჯარო მომსახურების სახით ელექტროენერგიის მიმწოდებელი	355 615 581,6	10,2%
პირდაპირი მომხმარებელი	1 100 413 391,3	31,7%
გამანაწილებელი ენერგოკომპანია	1 645 460 234,7	47,4%
ექსპორტიორი	36 500 417,7	1,1%
სსე (გადამცემ ქსელში დანაკარგების დაფარვის უზრუნველყოფა)	270 941 696.0	7,8%
სსე (ტრანზიტის დანაკარგების უზრუნველსაყოფად)	22 535 975,1	0,6%
ჯამი	3 472 837 040,2	100,0%

გასაყიდი საბალანსო ელექტროენერგიის ფასის ფორმირება

გასაყიდი საბალანსო ელექტროენერგიის ფასის ფორმირება ხდება ესკოს მიერ შესყიდული საბალანსო ელექტროენერგიის *საშუალო შეწონილი ფასით*

2021 წელი

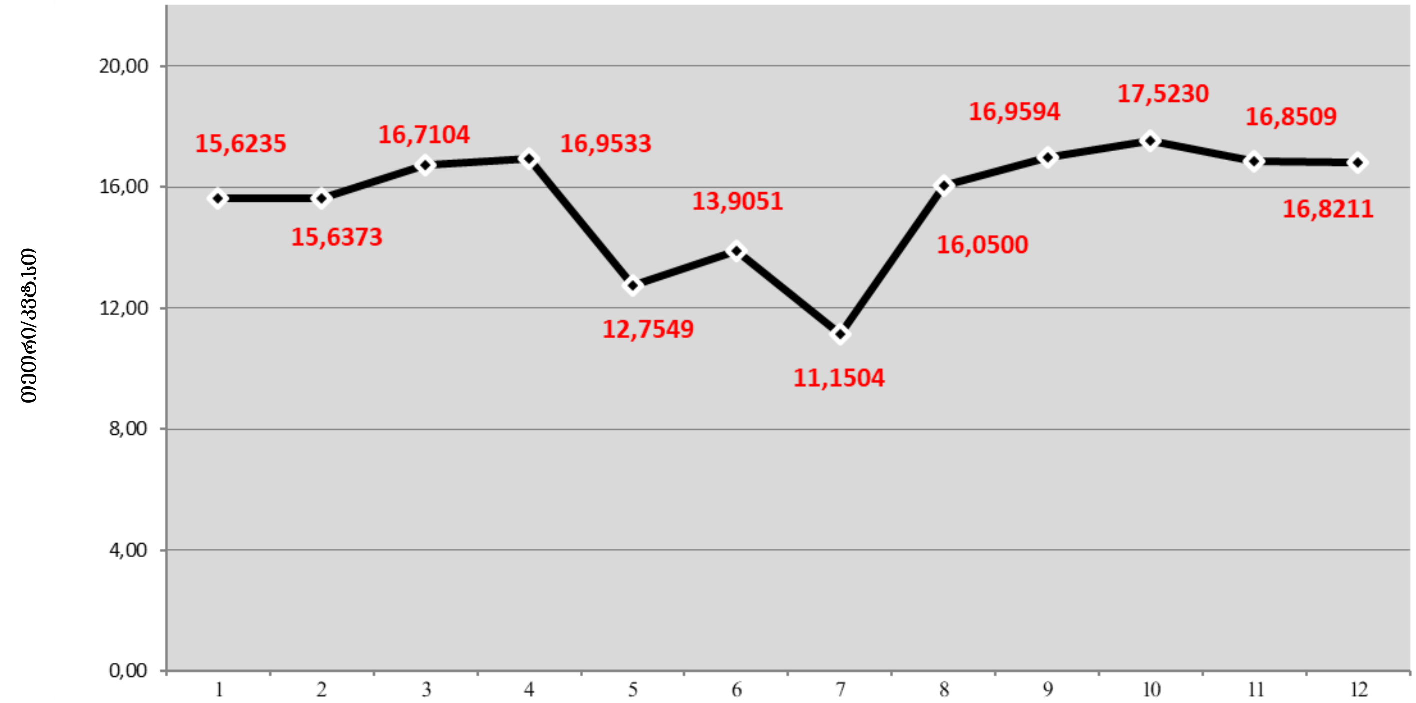

მცირე სიმძლავრის დერეგულირებული ელექტროსადგურების საბალანსო ელექტროენერგიის ფასი, 2021 წელი

მცირე სიმძლავრის დერეგულირებული ელექტროსადგურებისაგან ესკოს მიერ შესყიდული საბალანსო ელექტროენერგიის ფასის ფორმირება ხდება ელექტროენერგიის (სიმძლავრის) ბაზრის წესების 36-ე მუხლის მიხედვით.

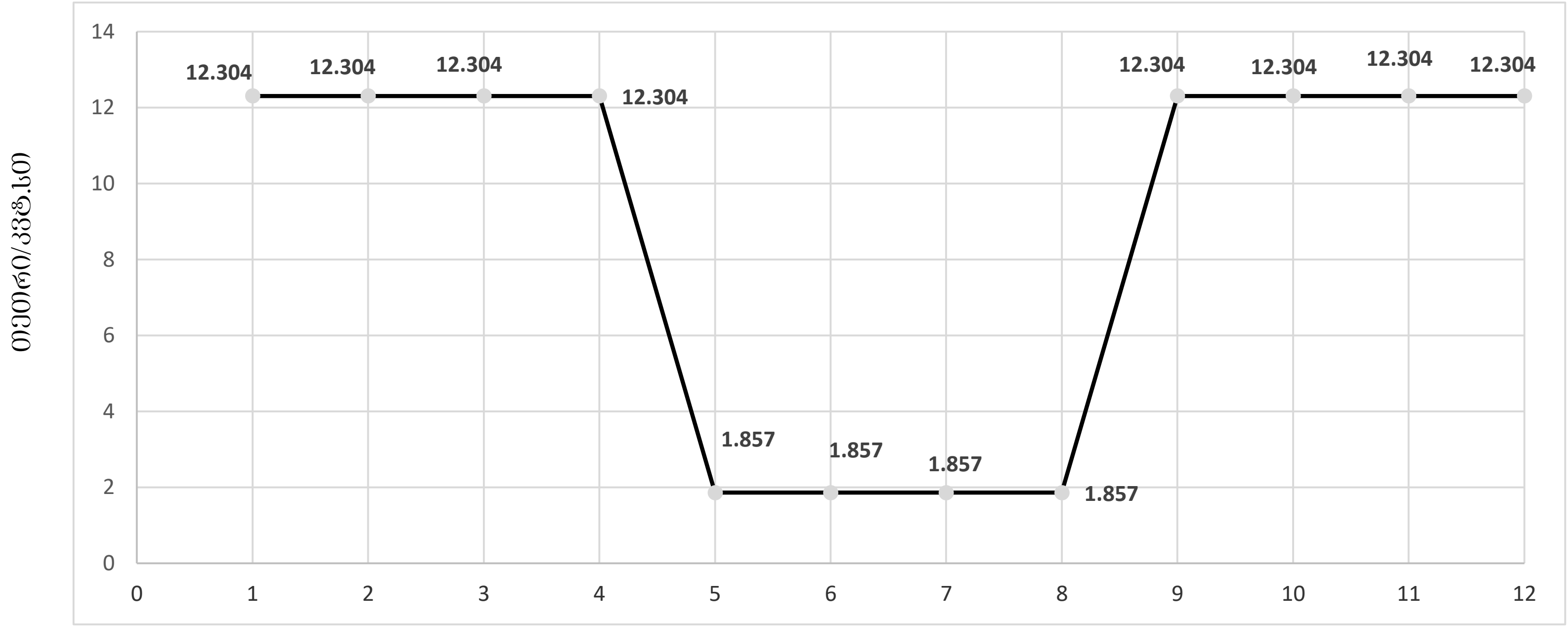

გარანტირებული სიმძლავრე

- ქვეყნის ერთიანი ელექტროენერგეტიკული სისტემის მდგრადობას, უსაფრთხო და საიმედო ფუნქციონირებას ემსახურება გარანტირებული სიმძლავრე.

- გარანტირებული სიმძლავრით ვაჭრობა ხდება მხოლოდ ესკოს მეშვეობით პირდაპირი ხელშეკრულების სტანდარტული პირობებით.

- გარანტირებული სიმძლავრის შემსყიდველები არიან: გამანაწილებელი ენერგოკომპანია, პირდაპირი მომხმარებელი, ელექტროსადგური ექსპლუატაციაში მიღების მიზნით საცდელი გაშვებისა ან/და კომპლექსური გასინჯვის პერიოდში და ექსპორტიორი.

- გარანტირებული სიმძლავრის შემსყიდველი კვალიფიციური საწარმო ვალდებულია აანაზღაუროს გარანტირებული სიმძლავრის საფასური გარანტირებული სიმძლავრის შემსყიდველი კვალიფიციური საწარმოების ფაქტობრივ ჯამურ მოხმარებასა და ექსპორტში მისი ფაქტობრივი მოხმარების ან ექსპორტის წილის პროპორციულად.

საქართველოს მთავრობის მიერ განსაზღვრული გარანტირებული სიმძლავრის წყაროები და გარანტირებული სიმძლავრის მინიმალური ოდენობა, 2021 წელი

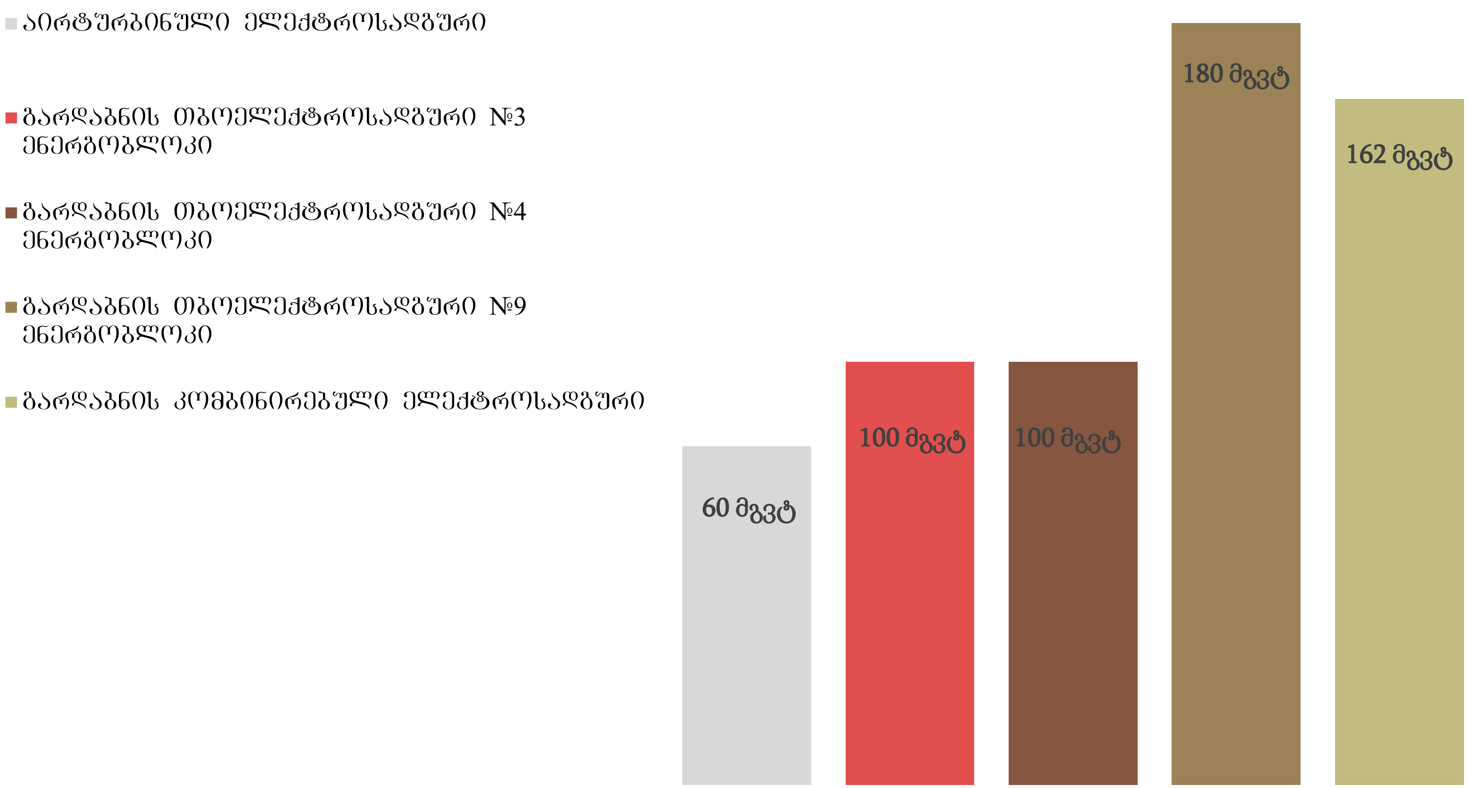

გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს და თითოეული გარანტირებული სიმძლავრის წყაროსთვის გარანტირებული სიმძლავრის მინიმალურ ოდენობას განსაზღვრავს საქართველოს მთავრობა.

გარანტირებული სიმძლავრის წყაროებისთვის მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ განსაზღვრული საფასური და უზრუნველყოფის პერიოდები

აირტურბინული ელექტროსადგური	გარდაბნის თბოელექტროსადგური №3 ენერგობლოკი	გარდაბნის თბოელექტროსადგური №4 ენერგობლოკი	გარდაბნის თბოელექტროსადგური №9 ენერგობლოკი	გარდაბნის კომბინირებული ელექტროსადგური
40 585 ლარი/დღე	21 635 ლარი/დღე	23 594 ლარი/დღე	69 649 ლარი/დღე	423 289 ლარი/დღე
335 დღე	300 დღე	300 დღე	275 დღე	290 დღე

თითოეული გარანტირებული სიმძლავრის წყაროსათვის გარანტირებული სიმძლავრის საფასურს დღიურ ბაზისზე და უზრუნველყოფის პერიოდებს ადგენს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია.

მარეგულირებელი კომისიის დადგენილების თანახმად, უზრუნველყოფის პერიოდები (დღეების რაოდენობა) გარანტირებული სიმძლავრის წყაროებისთვის განისაზღვრა 2021 წლის 1 იანვრიდან 2021 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით (12 თვე), კალენდარული წლის საფუძველზე.

წყაროების მიერ უზრუნველყოფილ გარანტირებულ სიმძლავრეზე მიღებული თანხები, 2021 წელი

უზრუნველყოფილი გარანტირებული სიმძლავრის საფასური, 2021წ.	შპს „მტკვარი ენერჯი“	შპს „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია“		შპს „ჯიფაუერი“	შპს „გარდაბნის თბოსადგური“
	№9 ენერგობლოკი	№3 ენერგობლოკი	№4 ენერგობლოკი	აირტურბინული ელექტროსადგური	კომბინირებული ელექტროსადგური
უზრუნველყოფის პერიოდი (დღეთა რაოდენობა)	275	300	300	335	284
გარანტირებული სიმძლავრის საფასური (მლნ.ლარი)	19.15	6.49	7.08	13.60	112.17

გარანტირებული სიმძლავრის შემსყიდველი კვალიფიციური საწარმოების შესყიდვის წილი მთლიან შესყიდვაში, 2021 წელი

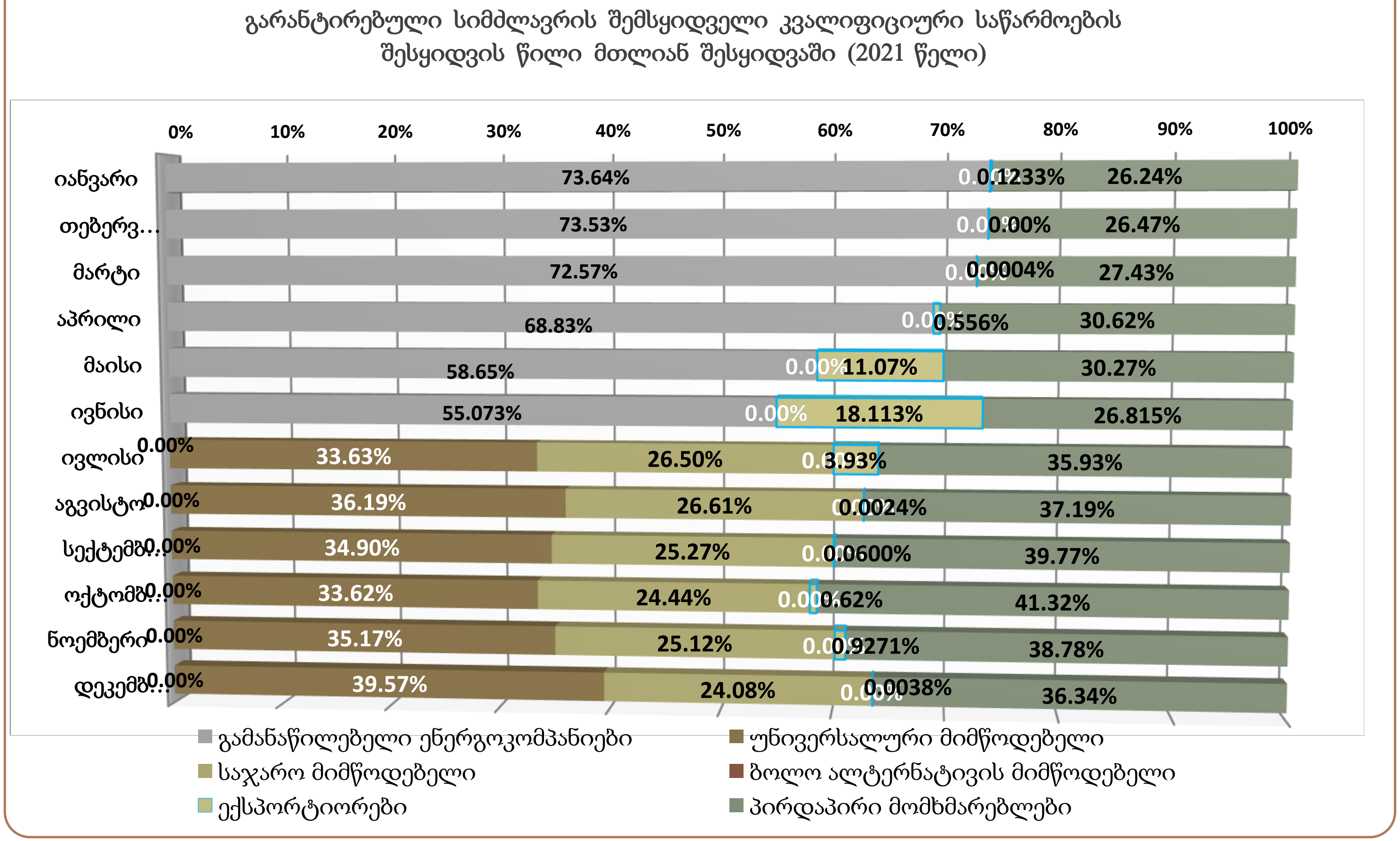

2021 წელს განხორციელებული იმპორტი და ექსპორტი

გრაფიკი №1

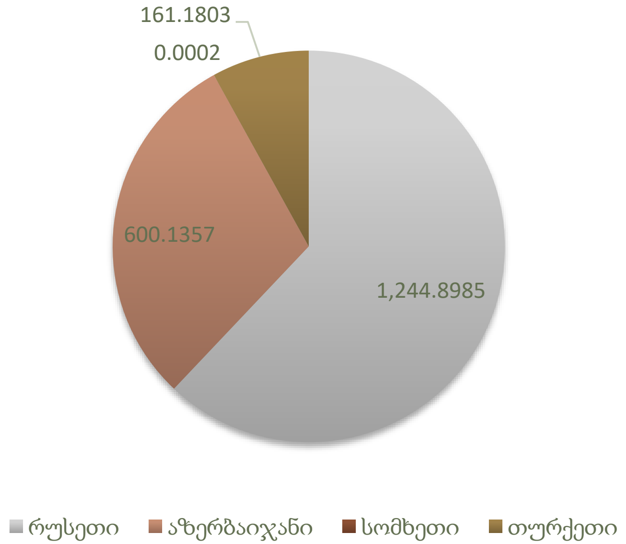

გრაფიკი №2

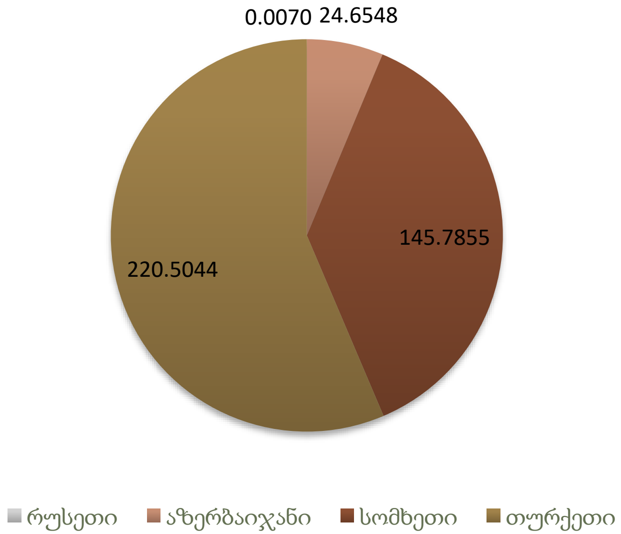

- 2021 წელს, ფაქტიური განხორცილებული იმპორტიდან (2006.215 მლნ კვტ.სთ) (გრაფიკი №1), ესკოს მიერ იმპორტირებულია 1586.213 მლნ კვტ.სთ, რაც ფაქტიური იმპორტის 79% შეადგენს.

- 2021 წელს, ფაქტიური განხორცილებული ექსპორტიდან (390.952 მლნ კვტ.სთ) (გრაფიკი №2), ესკოს მიერ ექსპორტირებულია 74.777 მლნ კვტ.სთ, რაც ფაქტიური ექსპორტის 19% შეადგენს.

ახალი ელექტროსადგურების მშენებლობის ხელშეწყობა

მთავრობასა და ინვესტორს შორის გაფორმებული მემორანდუმების შესაბამისად, 2021 წელს ბაზრის ოპერატორსა და ინვესტორს შორის ელექტროენერგიის სავალდებულო შესყიდვის 5 ხელშეკრულება გაფორმდა:

- მთავრობა – ესკო – შპს “აად”
- მთავრობა – ესკო – შპს “აჭარისწყალი ჯორჯია”
- მთავრობა – ესკო – შპს “ენერჯი დეველოპმენტ ჯორჯია”
- მთავრობა – ესკო – შპს “ნიუ ტექნოლოჯი 2014”
- მთავრობა – ესკო – შპს “ართანა ლოკოტა”

WWW.ESCO.GE